

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/204/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011289
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011289.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. X. januára XXXX v C., D. A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 22. júla 2022, č. k. 28PP/9/2022-28, na neverejnom zasadnutí konanom 18. októbra 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. zamietla.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 22. júla 2022, č. k. 28PP/9/2022-28, podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) zamietol žiadosť odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody, ktoré mu boli postupne uložené trestným rozkazom Okresného súdu Senica z 24. júna 2019, sp. zn. 2T/71/2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Senica z 10. januára 2022, sp. zn. 2Nt/45/2021 a rozsudkom Okresného súdu Senica z 24. januára 2022, sp. zn. 0T/5/2022.

Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov a splnil aj prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, no nespĺňa druhú materiálnu podmienku, keďže od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život.

Záver o nesplnení druhej materiálnej podmienky okresný súd odôvodnil s poukazom na to, že bol doposiaľ 3-krát súdne trestaný, a to za pokračovací prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák. a napokon za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 Tr. zák., pričom všetky tri odsúdenia spadajú do rozpätia rokov 2019 - 2022. Hoci je odsúdený po prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, okresný súd reflektoval na skutky, za ktoré bol odsúdený, a to predovšetkým na jeho násilné činy. Z trestného rozkazu Okresného súdu Senica z 24. júna 2019, sp. zn. 2T/71/2019, vyplýva, že odsúdený 28. októbra 2018, 30. novembra 2018 a 8. februára 2019 bezdôvodne fyzicky napadol rôzne osoby, pričom mu nerobilo problém jedného z poškodených kopnúť do tváre, keď už tento ležal na zemi. Odsúdenému bol za tieto skutky uložený podmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky. Napriek tomu odsúdený počas plynutia skúšobnej doby spáchal ďalší trestný čin, konkrétne prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, za čo mu súd uložil alternatívny trest povinnej práce a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 15 mesiacov a dal mu tak šancu vyhnúť sa trestu odňatia slobody. Ani toto však odsúdenému nebránilo v tom, aby napriek uloženému trestu zákazu činnosti už 21. januára 2022 tento zákaz porušil, čím sa dopustil prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., za ktorý bol právoplatne odsúdený. Spáchané skutky podľa okresného súdu dávajú celkom jasnú a ucelenú predstavu o mentálnom nastavení odsúdeného, ktorý nielenže nemá problém agresívne a bezdôvodne útočiť na ľudí, ale je tiež ľahostajný aj voči zákazom uložených súdom. Okresný súd

ďalej argumentoval, že sa odsúdený dopustil toľkých kriminálnych skutkov v relatívne krátkom časovom období, že vykonaná doba uložených trestov odňatia slobody nie je podľa názoru adekvátne spáchaným skutkom. Okresný súd v tomto smere zároveň podotkol, že pre krátkosť času, počas ktorého je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, nie je možné bezpečne konštatovať, že by výkon trestu odňatia slobody mal na odsúdeného natoľko prevýchovný účinok, že by sa tento pri pobyte na slobode nedopúšťal ďalšej predovšetkým násilnej trestnej činnosti. Doterajšie správanie odsúdeného v podmienkach ústavu pritom naznačuje, že tento sa len prispôbil podmienkam výkonu trestu, ale nijakým spôsobom nebadal snahu o preukázanie polepšenia, napríklad získaním disciplinárnej odmeny. V prípade odsúdeného preto prevažuje podľa názoru okresného súdu legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.

Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil osobitným vlastnoručným písomným podaním, v ktorom uviedol, že už dlhšiu dobu žije v domácnosti s družkou a tento pomer by rád v budúcnosti legalizoval manželstvom, ďalej že sa mu pred rokom narodil syn, čo zmenilo jeho pohľad na život a životné hodnoty, že si je vedomý chýb, ktoré v minulosti urobil a za ktoré nesie zodpovednosť, čo sa snaží dokázať aj počas výkonu trestu odňatia slobody, keď v jeho priebehu nebol ani raz disciplinárne potrestaný. Jeho prioritou v budúcnosti je šťastný citový a materiálny život jeho rodiny, čo vylučuje jeho návrat k správaniu, aké mal v minulosti. Materiálne podmienky pre naplnenie jeho predsavzatí má podľa svojho názoru vytvorené. S poukazom na to žiadal prehodnotiť závery okresného súdu tak, aby bolo jeho žiadosti vyhovené.

Prokurátor sa ku dňu konania neverejného zasadnutia k písomne odôvodnenej sťažnosti odsúdeného nevyjadril.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 11. októbra 2022.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne pochybenia nevytykal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k príprave a k priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v spise.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

Presnejšie povedané, odsúdený vykonal pomernú časť z postupne uložených trestov, lebo od 4. februára 2022 si nepretržite až doposiaľ odpykáva postupne dva tresty odňatia slobody, konkrétne od 4. februára 2022 do 19. septembra 2022 vykonával trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, na ktorý bol odsúdený podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/71/2019,

a od 19. septembra 2022 až do 16. marca 2023 by mal vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, na ktorý bol odsúdený podľa § 348 ods. 1 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Senica sp. zn. 0T/5/2022.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený dňom 16. júna 2022 vykonal pomerné časti každého z vyššie uložených trestov, ktoré mu boli uložené za prečiny (z každé vykonal aspoň polovicu).

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Je to zjavné z jeho hodnotenia vypracovaného ústavom, na ktoré poukázal okresný súd a jeho obsah podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. A pokiaľ ide o túto druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu, že od odsúdeného vzhľadom na jeho osobu a kriminálnu minulosť nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje. Súčasne krajský súd pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvojinstančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

K uvedenému krajský súd dodáva, že posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o predchádzajúci spôsob života, odsúdený v minulosti požíval drogy, čo viedlo okrem iného k tomu, že mu trestným rozkazom Okresného súdu Senica z 24. júna 2019, sp. zn. 2T/71/2019, bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, ktoré liečenie vykonal 10. apríla 2021. Súčasne mu v tej istej veci plynula skúšobná doba podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom, v ktorej mu bolo uložené okrem iného obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania návykových alkoholických nápojov a iných návykových látok. Napriek absolvovaniu ochranného liečenia a napriek zákazu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok sa v priebehu plynutia skúšobnej doby, konkrétne 10. septembra 2021, dopustil úmyselného prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest povinnej práce vo výmere 200 hodín a trest zákazu činnosť viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 15 mesiacov. Hoci mu okresný súd za tento úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe mohol uložiť rovno nepodmiennečný trest odňatia slobody, neučinil tak, ale mu uložil miernejší alternatívny trest povinnej práce. Napriek tomuto zhovievavému prístupu okresného súdu sa odsúdený 21. januára 2022 dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti, tento krát spočívajúcej v nerešpektovaní zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke, ktorý mu bol uložený vyššie uvedeným rozhodnutím.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že odsúdenému bola ponúknutá možnosť preukázať sebe a spoločnosti, že jeho prvé odsúdenie bolo len ojedinelým vybočením z medzí inak riadne vedeného života (tzv. excesom), avšak odsúdený túto možnosť nevyužil. Práve naopak, v krátkom časovom slede za sebou sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia dopustil dvoch úmyselných trestných činov. Ak na podklade týchto skutočností okresný súd vyslovil záver, že odsúdený má sklony opakovane páchať trestnú činnosť, tak mu nemožno v tomto smere nič vytknúť. Tu sa žiada doplniť, že ani osoba, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody po prvý krát ako odsúdený, nemá automaticky nárok na to, aby bola podmiennečne prepustená. Aj u takejto osoby je potrebné striktné individuálne preskúmať splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok a pokiaľ sa dospeje k záveru, že riziko recidívy je u takejto osoby príliš vysoké, nemôže byť pre absenciu druhej materiálnej podmienky podmiennečne prepustená.

Z prezentovaných dôvodov krajský súd dospel k rovnakému záveru ako súd okresný, že náprava odsúdeného môže byť zaručená len úplným výkonom nepodmiennečných trestov odňatia slobody, ktoré mu boli postupne uložené. Inak povedané, celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je v súčasnosti možné len počas výkonu nariadeného trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je účinná ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Sťažnostné námietky odsúdeného vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné. Pokiaľ v sťažnosti odsúdený poukazoval na to, že nebol počas výkonu trestu ani raz disciplinárne potrestaný, tu krajský súd konštatuje, že uvedené je síce pravdou, avšak na strane druhej si odsúdený nevytvoril, napriek svojmu zaradeniu do pracovnej činnosti, ani podmienky pre získanie disciplinárnej odmeny, preto sa krajskému súdu skôr javí, že sa odsúdený pobytu vo výkone trestu odňatia slobody len formálne prispôbil. Ani poukaz na družku a novonarodeného syna nie je spôsobilý minimalizovať riziko recidívy u odsúdeného do tej miery, aby bolo možné od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Je

treba odsúdenému pripomenúť, že syn sa mu narodil XX. mája XXXX, teda ešte predtým, ako sa počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom dopustil dvoch úmyselných trestných činov. Ani narodenie jeho syna ho tak evidentne neprimálo zmeniť postoj k páchaniu trestnej činnosti, preto niet racionálneho dôvodu sa domnievať, že by do budúcnosti tomu malo byť inak. Na vyššie uvedených záveroch nie sú subjektívne tvrdenia odsúdeného o tom, že už nechce viac páchať trestnú činnosť, chce pracovať, žiť normálny život a venovať sa rodine, spôsobilé nič zmeniť. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.